

nederlandse hervormde kerk

orgelcommissie

Overgoo 11,
Postbus 405
2260 AK Leidschendam
tel.: 070 - 131277

Kerkvoogdij Hervormde
Gemeente,
V.Echtenstraat 37
HOOGEVEEN.-

ref.: OC.0690.0.0.V/7.5.VS.ck.

onderwerp:
Voorlopig Rapport.

Leidschendam, dd.

9 mei 1989.

Zeer geacht college,

Conform het gestelde in artikel 2 der Generale Regeling volgt hier een Voorlopig Rapport inzake het orgel in de hervormde Boerderijkerk te Hoogeveen.

Het betreft hier een instrument van onbekende makelij, deels geassembleerd uit onderdelen van de 19e en 20e eeuw.

Het instrument bezit de volgende dispositie:

Prestant 8'
Holpijp 8'
Octaaf 4'
Fluit 4'
Quint 3'
Woudfluit 2'
Mixtuur

Het orgel heeft een manuaal-omvang van C-f''' en een aangehangen pedaal met een omvang van C-d'.

Zoals vermeld betreft het hier een assemblage instrument met onderdelen van zeer uiteenlopende ouderdom en kwaliteit.

De lade van het orgel is vermoedelijk laat 19e eeuws. De lade verkeert in goede staat zonder noemenswaardige door- of bijspraak.

Het pijpwerk is van verschillende ouderdom en is in slechte staat. Ondeskundig stemmen en verwaarloosd onderhoud heeft tot gevolg dat de totale klankgeving van het instrument zeer slecht is. De beschadigde pijpranden laten zien, dat hier op ondeskundige wijze gestemd is, waardoor de stemming uiterst onstabiel te noemen is.

Wij adviseren U met klem dit instrument door een deskundig orgelbouwer te laten onderhouden om daarmee de ergste problemen te laten voorkomen en/of te verhelpen.

Bedoeld orgel verkeert mechanisch eveneens in een zeer matige staat. De speelaard is slecht als gevolg van onregelmatige veerdruk en onvoldoende diepgang. De primitief aangelegde mechaniek is daar zeker mede debet aan. Het gevolg van de geringe diepgang is, dat de ventielen niet ver genoeg opengaan om het pijpwerk op acceptabele wijze van wind te kunnen voorzien met als gevolg verdere ontstemmingen en intonatieproblemen.

Resumerend kunnen wij stellen, dat het huidige instrument zeker niet voldoet aan minimale kwaliteitseisen. Echter, wij begrijpen, dat de financiële situatie op dit moment niet zodanig is, dat U tot vervanging kunt overgaan.

Wij adviseren U derhalve een orgelfonds in het leven te roepen om op langere termijn vervanging door aangepaste nieuwbouw of door een bestaand instrument mogelijk te maken. Op korte termijn raden wij U aan het onderhoud uit te besteden aan een vakkundig orgelbouwer.

Er rest ons nog te vermelden, dat, indien U vervanging overweegt, de twee hier aangegeven mogelijkheden belangrijke financiële consequenties hebben.

Bij bescheiden nieuwbouw van een twee-manualig instrument van circa 12 stemmen dient U al gauw rekening te houden met registerprijzen tussen de f. 15.000.- en de f. 18.000.-.

Bij aanschaf van een bestaand instrument van een dergelijke omvang zal de aanschafprijs beduidend lager kunnen zijn, echter demontage en opbouw en eventuele optimalisering zal zeker ook het nodige bedragen.

Indien U vervanging door nieuwbouw overweegt, adviseren wij U één der in het kader van onze commissie erkende adviseurs in de arm te nemen. Wij noemen U (in alfabetische volgorde) de heren:

Klaas Bolt te Haarlem

Jan Jongepier te Leeuwarden

Stef Tuinstra te Groningen

Hans van Nieuwkoop te Sassenheim.

Bij de keuze van de orgelmakers adviseren wij U om met één der gerenommeerde firma's in zee te gaan, die bewezen hebben werk te kunnen leveren, dat zowel ambachtelijk als artistiek tot het hoogste niveau behoort dat in ons land wordt vervaardigd. Juist in de acoustisch problematische ruimte, zoals bij U het geval is, is een keuze voor een dergelijk bedrijf onontbeerlijk.

Eveneens in alfabetische volgorde zijn dat:

de firma Bakker en Timmenga te Leeuwarden

de firma Blank te Herwijnen

de firma Van Eeken en Van Buuren te Leusden

de firma Flentrop te Zaandam

de firma Reil te Heerde

de firma Mense Ruiters te Zuidwolde

de firma Verschuieren te Heythuysen (L)

de firma Van Vulpen te Utrecht.

3.

Bij aanschaf van een bestaand instrument verzoeken wij U onze commissie te benaderen voor de nodige informatie.

Vooralsnog volgen wij de verdere ontwikkelingen met belangstelling en hopen U met dit rapport voorshands van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend

namens de Orgelcommissie
der Ned. Hervormde Kerk:

(Ir.A.C.M.Luteijn, secretaris)